

Til
Skatteministeriet

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
www.flygtning.dk

Bemærkninger til Forslag til lov om ændring af lov om en børnefamilieydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, L79 6.12.2010

Ovennævnte lovforslag er fremsat 17.november 2010 og førstebehandlet d.1.december 2010.

Lovforslaget har været i høring med frist for bemærkninger 19.november, men Dansk Flygtningehjælp har ikke været på høringslisten.

Da en gennemførelse af forslaget kan få alvorlige sociale konsekvenser for nyankomne flygtningefamilier, vil Dansk Flygtningehjælp hermed give bemærkninger til de foreslåede ændringer. Bemærkningerne fokuserer ud fra Dansk Flygtningehjælps mandat på 1) de mulige sociale konsekvenser for flygtningefamilier og 2) forholdet til internationale konventioner.

Både i forhold til konventionerne og i forhold til de sociale konsekvenser er det vigtigt at være opmærksom på, at flygtninge er mennesker tvunget på flugt fra deres hjemland. Flygtninge kan hverken nyde eventuelle sociale rettigheder i hjemlandet eller frit vælge et andet opholdsland. Dansk Flygtningehjælp mener på den baggrund, at flygtningefamilier bør undtages fra det nye optjeningsprincip.

Lovforslaget har bemærkninger om forholdet til EU-retten men rummer ikke bemærkninger om forholdet til flygtningekonventionen eller Menneskerettighedskonventionen. Der er heller ikke nærmere vurderinger af de sociale konsekvenser for børnefamilier på starthjælp.

1. Sociale konsekvenser for flygtninge

Ifølge lovforslaget skal der indføres et optjeningsprincip i forhold til børnefamilieydelse og børnetilskud. Retten til fuld børnefamilieydelse og børnetilskud skal fremover optjenes gradvist over en periode på 2 år.

Hvis flygtningefamilier ikke undtages fra dette optjeningsprincip, vil lovændringen betyde, at nyankomne flygtningefamilier med børn må vente 2 år, før de opnår ret til fuld børnefamilieydelse.

Nyankomne flygtninge vil typisk have introduktionsydelse/starthjælp som forsørgelsesgrundlag i den første tid i Danmark. Det gælder både flygtninge,

der får beskyttelse i Danmark efter en asylprocedure her i landet, og flygtninge, der kommer til Danmark som kvoteflygtninge.

En børnefamilie på starthjælp skal i forvejen klare sig med meget lave rådighedsbeløb, jf bl.a. Rockwool Fondens undersøgelse. Når huslejen er betalt, kniber det med at klare resterende almindelige daglige udgifter, herunder også for en del familier med madudgifterne sidst på måneden. De lave rådighedsbeløb betyder, at forældrene har vanskeligt ved at betale børnenes deltagelse i fritidsaktiviteter og i det hele taget vanskeligt ved at give børnene samme forbrugsgoder som andre børn - selv på meget beskedent niveau. Børnefamilieydelsen er derfor et vigtigt og yderst nødvendigt supplement for starthjælpsfamilierne. Uden børnefamilieydelse er det vanskeligt at forestille sig, at disse familier vil have tilstrækkelige midler til at kunne betale både husleje og udgifter til daglige fornødenheder, herunder udgifter i forhold børnene.

Da starthjælpen blev indført i 2002 skete det efter en lovbehandling, hvor der bl.a. blev lagt vægt på, at starthjælpsmodtagere ville være berettiget til andre almindelige sociale ydelser. Spørgsmålet om supplerende ydelser indgik også i den vurdering af starthjælpen, som European Committee of Social Rights foretog i 2004 og 2009.

I lovbemærkningerne til L79 anføres, at det er rimeligt at forlange en vis tilknytning til Danmark, før der opnås ret til børnefamilieydelse og børnetilskud. Efter Flygtningehjælpens opfattelse er denne argumentation problematisk, hvis den anvendes i forhold til flygtninge. Flygtninge har ikke selv valgt at flytte til et andet land, men er tvunget til at søge beskyttelse uden for hjemlandet på grund af risiko for forfølgelse og overgreb.

2. Forholdet til internationale konventioner

Flygtningekonventionen

Ifølge flygtningekonventionens artikel 23 skal staterne give flygtninge samme behandling som egne statsborgere, når det drejer sig om offentlig hjælp og understøttelse.

Efter konventionens artikel 24,1(b) skal staterne give flygtninge samme behandling som egne borgere i forhold lovbestemmelser om social tryghed m.v.

Hvis flygtninge ikke undtages fra optjeningskravet i forhold til børnefamilieydelse og børnetilskud vil det betyde, at flygtninge i de første 2 år af deres opholdstid i Danmark vil være ringere stillet end danske statsborgere med ophold i Danmark. Dansk Flygtningehjælp mener på den baggrund, at de foreslåede ændringer rejser tvivl om, hvorvidt ændringerne vil harmonere med flygtningekonventionens krav om ligebehandling.

Som anført tidligere var andre sociale ydelser, herunder børnefamilieydelsen, en del af lovgivers argumentation for, at indførelsen af starthjælp i 2002 ikke var i strid med flygtningekonventionen.

EMRK og CDESCR

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), artikel 14 indeholder et forbud mod diskrimination.

Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder (CESCR), artikel 2, stk. 2, omhandler diskrimination. CESR artikel 9 handler om ret til social tryghed og artikel 11 om ret til tilstrækkelig levestandard.

Artikel 2, stk. 2, lyder således:

De i denne konvention deltagende stater forpligter sig til at garantere, at de i konventionen anførte rettigheder gennemføres uden forskelsbehandling af nogen art i henseende til race, hudfarve, køn sprog, religiøs, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling.

Diskriminationsforbuddet i EMRK, artikel 14 og CESCR, artikel 2, stk.2 gælder såvel direkte som indirekte diskrimination.

Dansk Flygtningehjælp mener, at lovforslaget rejser spørgsmål om, hvorvidt der er tale om indirekte diskrimination. I en vurdering af forholdet til konventionerne må det inddrages i vurderingen, at flygtningefamilier på starthjælp uden supplerende børnefamilieydelse vil komme væsentlig under en forvejen meget lav levestandard.

Afsluttende - sammenfatning

Lovforslaget rejser efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse tvivl om, hvorvidt de foreslåede ændringer harmonerer med internationale konventioner, herunder Flygtningekonventionen.

En gennemførelse af ændringerne vil herudover betyde forværrede fattigdomsproblemer for nyankomne flygtningefamilier med børn. Fattigdom giver generelt dårlige vilkår for integration, men rammer i særlig grad børnene.

Dansk Flygtningehjælp vil på den baggrund opfordre til, at lovforslaget genovervejes både i forhold til Danmarks internationale forpligtelser og i forhold til de negative sociale konsekvenser for en i forvejen udsat gruppe af børnefamilier med flygtningebaggrund. Flygtninge bør efter Dansk flygtningehjælps opfattelse have dispensation fra det nye optjeningsprincip.

Med venlig hilsen



Andreas Kamm, generalsekretær

Dansk Flygtningehjælp

Email: andreas.kamm@drc.dk/Direkte telefon: 33735130